

Asia: VN/21702/2022

Hallituksen esitysluonnos esitutinnan salassapitoperusteiden selkeyttämisestä

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia. Esityksellä pyritään selkeyttämään yksityiselämän suojaa koskevien salassapitoperusteiden keskinäisiä suhteita rikosasioissa sekä lisäämään kansalaisten ja tiedotusvälineiden mahdollisuuksia saada tietoa rikosasioista ja niissä tehdyistä viranomaispäätöksistä. Esityksessä ehdotetaan rajoitettavaksi esitutkinnassa ja syyteharkinnassa laadittujen keskeisten asiakirjojen salassapitoa niiltä osin kuin tiedon antaminen on välttämätöntä tutkittavana olleesta asiasta tehdyn päätöksen perusteiden ymmärtämiseksi, eikä tietojen antaminen todennäköisesti aiheuttaisi asiaan osalliselle vahinkoa, merkittävää haittaa taikka ilman painavaa syytä kärsimystä.

Puolustusministeriö pitää esitettyjä muutoksia perusteltuina ja tarpeellisina. Esitetyillä muutoksilla toteutuu tavoite yksityiselämän suojaa koskevien salassapitoperusteiden keskinäisten suhteiden selkiyttämisestä rikosasioissa. Lisäksi ehdotetut muutokset edistävät sitä, että suurempi osa esitutkintaviranomaisten ja syyttäjän esitutkintaan ja syyteharkintaan liittyvien päätösten keskeisistä tiedoista olisi julkisia. Esitetyissä muutoksissa on kuitenkin myös pidetty huolta tasapainosta julkisuuden ja yksityiselämän suojan välillä rajaamalla tietojen julkisuus koskemaan tilanteita, joissa tiedon antaminen on välttämätöntä tutkittavasta asiasta tehdyn esitutkintaviranomaisen tai syyttäjän päätöksen perusteiden ymmärtämiseksi. Yksityisyyden suojan kannalta on myös tärkeää, että salassapidosta poikkeaminen on mahdollista ainoastaan tilanteessa, jossa tietojen antamisesta ei todennäköisesti aiheutuisi rikosasiaan osalliselle henkilölle vahinkoa, merkittävää haittaa taikka ilman painavaa syytä kärsimystä.

Puolustusministeriö toteaa lisäksi ennakkoon, että tulevassa koko julkisuuslain ajantasaistamisessa olisi tarkoituksenmukaista lisätä Puolustusvoimat julkisuuslain 24 § 1 momentin 5) kohtaan poliisin, Rajavartiolaitoksen, Tullin, vankeinhoitoviranomaisen ja Maahanmuuttoviraston lisäksi viranomaiseksi, jonka taktisia ja teknisiä menetelmiä ja suunnitelmia koskevia tietoja sisältävät asiakirjat ovat salassa pidettäviä, jos tiedon antaminen niistä vaarantaisi rikosten ehkäisemistä ja selvittämistä tai yleisen järjestyksen ja turvallisuuden tai rangaistuslaitoksen järjestyksen

ylläpitämistä taikka Maahanmuuttoviraston ulkomaalaista koskevan selvityksen luotettavuutta.
Salassapito olisi tarpeellista esimerkiksi Puolustusvoimien suorittamiin rikostorjuntatehtäviin liittyen.

Nurminen Minnamaria
Puolustusministeriö

Gau Anna
Puolustusministeriö